

Iratkézbesítés - Szlovákia



Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [sk](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#).

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Mit jelent a gyakorlatban az „iratkézbesítés” jogi fogalma? Miért vonatkoznak speciális szabályok az iratkézbesítésre?
- 2 Mely iratokat kell hivatalosan kézbesíteni?
- 3 Ki felel az iratok kézbesítéséért?
- 4 Címmel kapcsolatos megkeresések
 - 4.1 A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján e tagállam megkeresett hatósága megkísérli-e hivatalból megállapítani a kézbesítendő iratok címzettjének tartózkodási helyét, amennyiben a címzett már nem tartózkodik a megkereső hatóság által ismert címen?
 - 4.2 A külföldi igazságügyi hatóságok és/vagy a bírósági eljárások felei számára e tagállamban hozzáférhető-e azok a nyilvántartások vagy szolgáltatások, amelyek lehetővé teszik az illető személy aktuális címének megállapítását? Ha igen, milyen nyilvántartások vagy szolgáltatások léteznek, és mi a követendő eljárás? Milyen esetleges díjat kell fizetni?
 - 4.3 E tagállam hatóságai hogyan kezelik a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő, a tagállamok bíróságai közötti együttműködésről szóló, 2001. május 28-i 1206/2001/EK tanácsi rendelet alapján küldött, egy személy aktuális címének kiderítésére irányuló megkereséseket?
- 5 A gyakorlatban általában hogyan kézbesítik az iratokat? Igénybe vehetők-e alternatív kézbesítési módok (a lenti 6. pontban említett helyettesítő kézbesítésen kívül)?
- 6 Polgári eljárásokban megengedett-e az elektronikus iratkézbesítés (bírósági vagy bíróságon kívüli iratok elektronikus távközlési eszközök – például e-mail, internetalapú biztonságos alkalmazás, fax, sms stb. – útján történő kézbesítése)? Ha igen, milyen típusú eljárások esetében vehető igénybe ez a kézbesítési mód? Vonatkoznak-e korlátozások az iratkézbesítés e módjának hozzáférhetőségére/igénybevételére attól függően, hogy ki a címzett (jogi szakember, jogi személy, vállalkozás vagy egyéb gazdasági szereplő stb.)?
- 7 „Helyettesítő” kézbesítés
 - 7.1 E tagállam joga alapján megengedettek-e más kézbesítési módok olyan esetekben, amikor nem lehetett kézbesíteni az iratokat a címzettnek (pl. otthoni címre küldött értesítés, vagy végrehajtói irodába, illetve postai vagy hirdetményi úton történő kézbesítés)?
 - 7.2 Más módok alkalmazása esetén mikor minősülnek kézbesítettnek az iratok?
 - 7.3 Ha a kézbesítés másik módja az irat meghatározott helyen (pl. postahivatalban) történő letétbe helyezése, hogyan tájékoztatják a címzettet e letétről?
 - 7.4 Mi annak a következménye, ha a címzett megtagadja az irat átvételét? Kézbesítettnek tekintendők-e az iratok, ha jogszerűtlenül tagadták meg az átvételt?
- 8 Postai kézbesítés külföldről (a kézbesítési rendelet 14. cikke)
 - 8.1 Ha külföldről érkező iratot postai úton kézbesítenek a címzettnek ebbe a tagállamba, és az adott helyzetben kötelező a tértivevény használata (a kézbesítési rendelet 14. cikke), akkor postai úton csak magának a címzettnek kézbesítik az iratot, vagy a postai kézbesítésre vonatkozó nemzeti szabályok értelmében ugyanazon a címen más személy részére is kézbesíthetik az iratot?

- 8.2 E tagállam postai kézbesítésre vonatkozó szabályai értelmében hogyan teljesíthető a külföldről érkező iratoknak az 1393/2007/EK kézbesítési rendelet 14. cikke szerinti kézbesítése, ha a kézbesítési címen sem a címzett, sem az átvételre jogosult más személy (ha ez a postai kézbesítésre vonatkozó nemzeti szabályok alapján lehetséges – lásd fent) nem volt elérhető?
- 8.3 A postahivatal konkrét határidőt biztosít-e az iratok átvételére, mielőtt kézbesítetlenként visszaküldené azokat? Ha igen, hogyan tájékoztatják a címzettet arról, hogy a postahivatalban küldeményt vehet át?
- 9 Van-e bármilyen írásbeli bizonyíték arra, hogy az iratot kézbesítették?
- 10 Mi történik, ha a címzett valami probléma miatt nem kapja meg az iratot, vagy a kézbesítés jogsértő módon történik (például az iratot egy harmadik személynek kézbesítik)? Lehet-e mégis érvényes az irat kézbesítése (pl. lehet-e orvosolni a jogsértéseket) vagy ismételtlen meg kell kísérelni az irat kézbesítését?
- 11 Kell-e fizetnem az irat kézbesítéséért, és ha igen, mennyit?



1 Mit jelent a gyakorlatban az „iratkézbesítés” jogi fogalma? Miért vonatkoznak speciális szabályok az iratkézbesítésre?

Iratkézbesítés

Az ítélkezési gyakorlat értelmezésében az „iratkézbesítés” az a bíróság által eszközölt eljárási lépés, amellyel a bírósági eljárás menetéről értesíti az eljárás feleit, vagy azt a harmadik felet, akinek együttműködésére szükség van az adott bírósági eljárásban. A bírósági eljárások megfelelő lefolytatásának és befejezésének lényeges előfeltétele a felek teljes körű és hatékony tájékoztatása az eljárás menetéről – a bíróság csak akkor járhat el és hozhat határozatot, ha a felek megkaptak minden olyan iratot, amelyek átvétele és ismerete előfeltételét képezi az eljárás következő lépésének, a jogorvoslati kérelemnek, az eljárási óvintézkedéseknek vagy védelemnek, valamint olyan más cselekményeknek, amelyek csak a jogszabályban vagy a bíróság által meghatározott határidőn belül elfogadhatók. Az ügy jogerős lezárásának és a bírósági ítélet végrehajthatóságának különösen a bíróság érdemi határozatának kézbesítése a lényeges előfeltétele. Fontos hozzátenni, hogy a polgári perrendtartásról szóló 99/1963. sz. törvény (*Zákon č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok*) 45. és azt követő cikke csak a (bírósági) iratok kézbesítésének eljárási szempontjait szabályozza; az anyagi jogi aktusok, például egy irat formájú szándéknyilatkozat kézbesítését a polgári törvénykönyvről szóló 40/1964. sz. törvény, (*Zákon č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník*) 45. cikke szabályozza. Lényeges különbség van az anyagi és az eljárási szabályok szerinti kézbesítés között, különösen a kézbesítés hatályosulása, a kézbesítési folyamat befejezése és a jogkövetkezmények bekövetkezése tekintetében.

Az iratkézbesítésre vonatkozó különös szabályok

A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyvben az iratkézbesítésre vonatkozó különös szabályokkal a jogalkotó megkísérli fenntartani a fegyveregyenlőség elvét és a kontradiktórius rendszert a bírósági eljárásokban. A bírósági eljárásokban senki nem kerülhet hátrányos helyzetbe, és mindegyik felet egyenlő mértékben kell tájékoztatni a bírósági eljárás menetéről. A feleknek lehetőséget kell biztosítani a szükséges együttműködésre az eljárásban, valamint arra, hogy megismerjék a másik fél nyilatkozatait és bizonyítékait, a bíróság eljárással kapcsolatos eljárási cselekményeit és az ügy érdemét. A fegyveregyenlőség elve és a kontradiktórius rendszer az eljárásokban a Szlovák Köztársaságban alkotmányos jogként elismert tisztességes tárgyaláshoz való jog alapvető és meghatározó elve (az Alkotmány vagy *Ústava Slovenskej republiky* 46–48. cikke), amely az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény 6. cikkén alapul.

2 Mely iratokat kell hivatalosan kézbesíteni?

Általánosságban a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyvvel összhangban megvalósult valamennyi kézbesítés hivatalos kézbesítésnek tekinthető, nevezetesen: 1. a rendes kézbesítés (46. cikk), 2. a személyes kézbesítés (47. cikk) és 3. a bíróság hirdetőtábláján történő kifüggesztés (47a. cikk). Szűkebb értelemben a hivatalos kézbesítés kizárólag a bírósági iratok személyes kézbesítését jelenti.

A bíróságok a jogszabály szerint személyes kézbesítést nem igénylő iratok esetében alkalmazzák a rendes kézbesítési eljárást.

A bíróságok akkor alkalmazzák minősített kézbesítési módot (pl. személyes kézbesítést), ha a polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv vonatkozó rendelkezései ezt írják elő, vagy ha a különös körülményekre tekintettel a bíró ezt a módot rendeli el –

ennek tipikus példája a tárgyalásra való írásbeli idézés, amennyiben jogszabály nem ír elő kötelező személyes kézbesítést, de a bíró rendszerint ezt a kézbesítési formát rendeli el. Jogszabály alapján személyes kézbesítés szükséges az iratok másodlagos címre történő kézbesítése iránti kérelem lehetőségéről szóló tájékoztatás (49. cikk (5) bekezdés), a mellékletekkel ellátott eljárásindító kérelem (79. cikk (4) bekezdés, 114. cikk (2) bekezdés), az eljárás bíróság által hivatalból történő megindításáról szóló végzés (81. cikk (3) bekezdés), a módosítás iránti kérelem (95. cikk (1) bekezdés), az alperes kérelemre való válaszadási kötelezettségéről rendelkező végzés (114. cikk (4) bekezdés), az ítélet (158. cikk (2) bekezdés), az alperesnek címzett fizetési meghagyás (173. cikk (1) bekezdés), az alperesnek címzett európai fizetési meghagyás (174a. cikk (2) bekezdés), az alperesnek címzett teljesítést elrendelő végzés (174b. cikk (4) bekezdés, 173. cikk), az alperesnek címzett számla vagy saját váltó (csekk) kifizetését elrendelő végzés (175. cikk (1) bekezdés), a hagyatéki eljárásokban szereplő bizonyos végzések (175a. cikk (3) bekezdés), az örökségről való lemondás következményeiről szóló tájékoztatás (175i. cikk (2) bekezdés), a letéti őrzéssel kapcsolatos eljárásokban hozott végzés (185a. cikk (3) bekezdés), az eszközviszaváltással kapcsolatos eljárásokban hozott végzés (185j. cikk (2) bekezdés), a jövedelemletiltás útján történő ítélet-végrehajtást elrendelő végzés (282. cikk (2) bekezdés, 294. cikk (3) bekezdés), az inkasszó elrendelésével ítéletet végrehajtó végzés és az e végzés jogerőre emelkedéséről szóló értesítés banknak történő kézbesítése (306. cikk, 307. cikk (1) bekezdés), valamint a követelés harmadik fél általi kielégítése útján történő ítélet-végrehajtást elrendelő végzés (313. cikk (2) bekezdés) esetében.

A bíróság akkor alkalmazza a hirdetőtáblájára való kifüggesztés útján történő kézbesítést, ha jogszabály így rendelkezik, és az eljárás felei vagy hollétük ismeretlen a bíróság előtt.

3 Ki felel az iratok kézbesítéséért?

A bírósági iratok kézbesítéséért felelős hatóság a bíróság, amely elsősorban maga kézbesíti a bírósági iratokat (közvetlenül a tárgyaláson vagy bírósági tisztviselők segítségével), vagy postai úton. Jogszabály azonban azt is lehetővé teszi, hogy a bíróság a kézbesítéshez bírósági végrehajtót, önkormányzati hivatalt, a Rendőrség megfelelő részlegét (*Policačný zbor*) vagy a vonatkozó rendeletben meghatározott esetekben a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Minisztériumát (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) (a diplomáciai kiváltságokat és mentességet élvező személyek és az e személyek lakóhelyén tartózkodó más személyek vagy olyan személyek esetében, akiknek diplomáciai védelem alatt álló épületben vagy helyiségben kell iratokat kézbesíteni; a minisztériumot veszik igénybe más országokba történő kézbesítés esetén is, kivéve, ha nemzetközi egyezmény, jogsegélyről szóló kétoldalú szerződés vagy tanácsi (EK) rendelet másként rendelkezik) vegye igénybe.

A börtönbüntetésüket töltő vagy őrizetbe vett személyek esetében az elhelyezésük szerinti büntetés-végrehajtási vagy fogva tartási intézet útján kerül sor a kézbesítésre. Az ellenőrzött intézményi egészségügyi ellátásban részesülő és egészségügyi intézményben elhelyezett személyek esetében a megfelelő egészségügyi létesítmény vezetősége útján kerül sor a kézbesítésre; ugyanez az eljárás megfelelően alkalmazandó a fiatalkorúak otthonában és más, fiatalok számára fenntartott közös létesítményekben lakó személyek esetében. A Szlovák Köztársaság fegyveres erőinek rendkívüli szolgálatot teljesítő tagja és az állami szolgálatban álló hivatásos katonák esetében az iratok kézbesítésére a megfelelő parancsnok útján is sor kerülhet. A fegyveres erők azon tagjainak, akiknek nem a fegyveres erők tulajdonában lévő épületekben van a szálláshelyük, közvetlenül kézbesítik az iratokat.

4 Címmel kapcsolatos megkeresések

4.1 A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló, 2007. november 13-i 1393/2007 /EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján e tagállam megkeresett hatósága megkísérel-e hivatalból megállapítani a kézbesítendő iratok címzettjének tartózkodási helyét, amennyiben a címzett már nem tartózkodik a megkereső hatóság által ismert címen?

Ilyen esetekben a szlovák bíróságok mindig aktívan megpróbálják megállapítani a címzett aktuális hollétét, elsősorban a Szlovák Köztársaság Lakosainak Nyilvántartása (*Register obyvateľov Slovenskej republiky*) segítségével, amely elektronikus kapcsolatban áll a bíróságok információs rendszerével. A bíróság azonnal meg tudja állapítani az e nyilvántartásba bejegyzett állandó vagy ideiglenes lakóhelyet (amennyiben létezik). A Társadalombiztosítási Hivatal (*Sociálna poisťovňa*) ugyancsak elektronikus úton működik együtt a szlovák bíróságokkal a bírósági nyilvántartáson keresztül, és a bíróságok bekérhetnek bizonyos, a Társadalombiztosítási Hivatal által nyilvántartott adatokat, különösen az eljárásban részt vevő felek Társadalombiztosítási Hivatalban bejegyzett címét, valamint a fél aktuális vagy korábbi munkáltatójának nevét (akin keresztül bizonyos esetekben megállapítható a fél aktuális holléte, vagy irat kézbesíthető közvetlenül a munkahelyén, ha azt az ügy körülményei lehetővé teszik). Jogszabályi felhatalmazás esetében a bíróság önkormányzati hivatalok, helyi államigazgatási hatóságok, a rendőrség és más hatóságok és jogi személyek, valamint egyéni vállalkozó természetes személyek együttműködését is kérheti az eljárásban részt vevő fél (a címzett) hollétének megállapítása érdekében. Ha lehetséges, a bíróság más személyeket (pl. hozzátartozókat) is megkérdez, akik tudhatnak a címzett hollétéről.

4.2 A külföldi igazságügyi hatóságok és/vagy a bírósági eljárások felei számára e tagállamban hozzáférhető-e azok a nyilvántartások vagy szolgáltatások, amelyek lehetővé teszik az illető személy aktuális címének megállapítását? Ha igen, milyen nyilvántartások vagy szolgáltatások léteznek, és mi a követendő eljárás? Milyen esetleges díjat kell fizetni?

Ahogy az a fentiekben szerepel, a bírósági nyilvántartáson keresztül a szlovák bíróságok közvetlen hozzáféréssel rendelkeznek a Szlovák Köztársaság Lakosainak Nyilvántartásában szereplő adatokhoz. A bírósági eljárásokban részt vevő felek öt euró igazgatási díj ellenében kérhetnek adatokat a Szlovák Köztársaság Lakosainak Nyilvántartásától (valamely személy hollétére vonatkozó igazolás vagy írásos értesítés kiállítása).

4.3 E tagállam hatóságai hogyan kezelik a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításvétel tekintetében történő, a tagállamok bíróságai közötti együttműködésről szóló, 2001. május 28-i 1206/2001/EK tanácsi rendelet alapján küldött, egy személy aktuális címének kiderítésére irányuló megkereséseket?

A Szlovák Köztársaság Igazságügyi Minisztériumának rendelkezésére álló információk szerint a szlovák bíróságok rendszerint elfogadják az ilyen megkereséseket, és megteszik a személyek aktuális lakcímének megállapításához szükséges lépéseket, és ezzel eleget tesznek a megkeresésnek. Ennek érdekében az előző pontokban ismertetett eljárást veszik igénybe.

5 A gyakorlatban általában hogyan kézbesítik az iratokat? Igénybe vehetők-e alternatív kézbesítési módok (a lenti 6. pontban említett helyettesítő kézbesítésen kívül)?

Ahogy az a 3. pontban szerepel, a bíróság elsősorban maga vagy postai úton kézbesíti az iratokat, de jogszabály azt is lehetővé teszi, hogy a bíróság a kézbesítéshez bírósági végrehajtót, önkormányzati hivatalt, a Rendőrség megfelelő részlegét vagy a Szlovák Köztársaság Igazságügyi Minisztériumát vegye igénybe. A közös létesítményekben élő személyek esetében a kézbesítésre az adott létesítmény útján kerülhet sor, míg a parancsnokok útján történő kézbesítést a fegyveres erők tagjai és a hivatásos katonák esetében alkalmazzák.

A bíróság az irat fajtája szerint, valamint arra tekintettel határoz az iratkézbesítés módjáról, hogy ismert-e a címzett és a címzett tartózkodási helye. A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv különbséget tesz a rendes kézbesítés, a személyes kézbesítés és a bíróság hirdetőtáblájára történő kifüggesztés útján történő kézbesítés között. A bíróságok legnagyobb mennyiségben postai úton kézbesítenek iratokat, ajánlott levél (rendes kézbesítés) vagy hivatalos levél (személyes kézbesítés) formájában.

A rendes kézbesítés során a bíróság a lakóhelyen, székhelyen (telephely), munkahelyen vagy a címzett fellelhetőségének helyén kézbesíti az iratot. Ahogy az a 2. pontban szerepel, a bíróság akkor alkalmaz személyes kézbesítést, ha jogszabály ezt a formát írja elő (pl. ítéletek esetében), vagy ha a bíró vagy a bírósági tanács elnöke így rendelkezik (rendszerint idézések stb. esetében).

A bíróság hirdetőtáblájára történő kifüggesztés esetében az irat a kifüggesztés tizenötödik napján minősül kézbesítettnek. A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv arra kötelezi a bíróságokat, hogy hagyatéki eljárásokban a hirdetőtáblájukra történő kifüggesztés útján kézbesítsenek, amennyiben az eljárásban fel kell szólítani a hitelezőket, hogy meghatározott időn belül jelentsék be követeléseiket (175n. cikk), vagy hagyaték felszámolásáról rendelkező végzés esetében (175t. cikk (2) bekezdés), vagy amennyiben vagyont továbbítanak másik országba (175z. cikk (2) bekezdés), valamint letéti őrzéssel kapcsolatos eljárásokban, amennyiben a letét tárgya visszaszáll az államra, és erről végzés rendelkezik (185g. cikk (1) bekezdés), továbbá eszközvisszaváltással kapcsolatos eljárásokban, amennyiben a tulajdonost végzésben szólítják fel a bíróság tájékoztatására és az eszköz bemutatására vagy kifogások előterjesztésére (185m. cikk (2) bekezdés), és amikor a 76. cikk (1) bekezdésének g) pontja szerinti ideiglenes végzés kézbesítésére irányuló kérelemről szóló határozatot tartalmazó levél visszajön az eljárásban részt vevő azon fél által megadott címről, akit kizártak a közös lakásból.

A közvetett kézbesítéstől eltérő alternatív módok

A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv meghatározza továbbá a természetes személyeknek történő iratkézbesítés külön rendkívüli módjait is, melyek a következők:

1. *Az iratok ügyiratokhoz csatolásával történő kézbesítés a 48. cikk (4) bekezdése szerint*

Amennyiben az irat nem kézbesíthető a (nem egyéni vállalkozó) természetes személynek a személy állandó vagy ideiglenes lakóhelyének címén, és nem állapítható meg, hogy a személy hol veszi át az iratokat, és kijelölt ügygondnok sem képviselheti a személyt, úgy a bíróság végzésben határoz arról, hogy a személynek címzett iratokat az ügyiratokhoz való csatolással kézbesítik; a felsorolt indokoknak mindvégig fenn kell állniuk az eljárás során (a bíróság hivatalból megváltoztathatja az ügyiratokhoz csatolással történő kézbesítésről rendelkező végzést). A végzést az eljárás jogerős befejezéséig kifüggesztik a bíróság hirdetőtáblájára. Az ügyiratokhoz történő csatolással kézbesített iratok az elkészültüktől számított hét nap elteltével minősülnek kézbesítettnek.

2. *Az iratok bírósági letétbe helyezésével történő kézbesítés a 49. cikk (3) bekezdése szerint*

A bíróságnak (rendszerint az eljárás megindításakor) tájékoztatnia kell az eljárás feleit a következő lehetőségekről:

- az iratoknak a fél állandó vagy ideiglenes lakóhelyeként feltüntetettől eltérő, a Szlovák Köztársaság területén található községben vagy városban lévő címre történő kézbesítését kérhetik;

- kézbesítési megbízottat jelölhetnek ki;

- az iratok bírósági letétbe helyezéssel történő kézbesítését kérhetik, amennyiben a személyes kézbesítés során kézbesítetlenként visszaküldik a küldeményt a fél kézbesítési címről, vagy a félnek a Szlovák Köztársaság Lakosainak Nyilvántartásában szereplő lakóhelyéről, vagy a választott kézbesítési megbízottól.

Amennyiben e tájékoztatás jogszerű kézbesítését (tilos a közvetett kézbesítés; az írásbeli tájékoztatást személyesen kell kézbesíteni) követően a személyes kézbesítés során kézbesítetlenként visszaküldik a küldeményt a kézbesítési címről, vagy a kijelölt kézbesítési megbízottól, úgy a bíróság valamennyi olyan későbbi iratot kézbesítettként letétbe helyezhet a bíróságon, amelyek esetében nem tilos a közvetett kézbesítés. Az ilyen fél védelme érdekében jogszabály előírja a bíróság számára, hogy minden egyes irat másodpéldányát küldje meg a félnek azzal a tájékoztatással, hogy az iratot a feladást követő hetedik napon kézbesítettnek tekinti a bíróságnál kézbesítettként történt letétbe helyezéssel. Ez az eljárás akkor is alkalmazható, ha a küldeményt a személyes kézbesítés során visszaküldik a félnek a Szlovák Köztársaság Lakosainak Nyilvántartásában szereplő állandó vagy ideiglenes lakóhelyéről; a gyakorlatban azonban ritkán alkalmazzák ezt az eljárást, mivel fennáll a veszélye, hogy megfosztják a felet álláspontja bíróság előtti bemutatásának lehetőségétől – e kézbesítési mód esetében nincs jogi jelentősége annak, hogy a fél a kézbesítési címen lakik-e vagy azt használja-e, és e kézbesítési mód alkalmazásakor vitatható, hogy a fél eljárás menetéről való tájékoztatáshoz való jogának biztosítása érdekében nem lenne-e megfelelőbb a küldemény visszaküldése esetén a közvetett kézbesítés alkalmazása (minek szempontjából jelentőséggel bír az a kérdés, hogy a címzett a kézbesítési címen lakik-e vagy azt használja-e). Általánosságban e kézbesítési eszköz alkalmazása olyan természetes személyek esetében lehetséges, akik nem egyéni vállalkozók; nem lehetnek börtönbüntetésüket töltő vagy őrizetben lévő személyek, vagy intézményi és ellenőrzött ellátásban részesülő személyek. Alkalmazása tilos továbbá a diplomáciai kiváltságokat és mentességet élvező személyek, vagy az e személyek lakóhelyén tartózkodó más személyek vagy olyan személyek esetében, akiknek diplomáciai védelem alatt álló épületben vagy helyiségben kell iratokat kézbesíteni.

6 Polgári eljárásokban megengedett-e az elektronikus iratkézbesítés (bírósági vagy bíróságon kívüli iratok elektronikus távközlési eszközök – például e-mail, internetalapú biztonságos alkalmazás, fax, sms stb. – útján történő kézbesítése)? Ha igen, milyen típusú eljárások esetében vehető igénybe ez a kézbesítési mód? Vonatkoznak-e korlátozások az iratkézbesítés e módjának hozzáférhetőségére/igénybevételére attól függően, hogy ki a címzett (jogi szakember, jogi személy, vállalkozás vagy egyéb gazdasági szereplő stb.)?

A bíróság a fél kérelmére elektronikus úton is kézbesítheti az iratokat, ha a fél értesíti a bíróságot az elektronikus iratkézbesítéshez használt címről. Az irat akkor is kézbesítettnek minősül az elküldésétől számított ötödik napon, ha a címzett nem olvasta azt. Tilos az ilyen kézbesítés a bírósági határozatok, idézések, kérelemről való értesítések, tanúidézések és személyesen kézbesítendő iratok esetében. Ez a mód tehát nem eljárástípusok vagy a címzett személye szerint, hanem a kézbesítendő irat fajtája szerint van korlátozva.

Jogszabály ugyancsak lehetővé teszi, hogy a felek elektronikus úton nyújtsák be a bírósághoz a beadványaikat, amelyeket elektronikus aláírás biztosít (a módosított, az elektronikus aláírásról és egyes törvények módosításáról szóló 215/2002. sz. törvény), amely megbízhatóan azonosítja a garantált elektronikus aláírást létrehozó személyt. Az eljárásban részt vevő feleknek díjat (oldalanként 0,10 eurót, legalább tíz eurót a mellékletekkel ellátott eljárásindító kérelem, és legalább három eurót a mellékletekkel ellátott egyéb beadványok esetében) kell fizetniük a bíróság részére az iratkézbesítés e módjáért.

7 „Helyettesítő” kézbesítés

7.1 E tagállam joga alapján megengedettek-e más kézbesítési módok olyan esetekben, amikor nem lehetett kézbesíteni az iratokat a címzettnek (pl. otthoni címre küldött értesítés, vagy végrehajtói irodába, illetve postai vagy hirdetményi úton történő kézbesítés)?

Ahogy a fenti 5. pontban szerepel, a bíróság akkor alkalmazza a hirdetőtáblájára való kifüggesztés útján történő kézbesítést, ha jogszabály így rendelkezik, és az eljárás felei vagy hollétük ismeretlen a bíróság előtt. Ebben az esetben az irat a kifüggesztés tizenötödik napján kézbesítettnek minősül.

A rendes kézbesítéssel kézbesítendő iratok közvetett kézbesítése

Amennyiben a címzett nem található a lakóhelyén, székhelyén (telephelyén), munkahelyén vagy egyéb helyen annak ellenére, hogy a kézbesítési címen lakik vagy azt használja, úgy az iratok az ugyanabban a lakásban vagy házban élő, vagy azonos munkahelyen foglalkoztatott felnőtt személynek kézbesíthetők, feltéve, hogy e személy beleegyezik az irat átadásába, és az irattal

érintett ügyben nem ellenérdekű fél. Amennyiben az irat nem kézbesíthető ily módon, úgy letétbe helyezik azt a postahivatalban vagy az önkormányzati hivatalban, és a címzettet megfelelő módon felszólítják az irat átvételére. Az irat a bíróságra való visszaküldése napján akkor is kézbesítettnek minősül, ha a címzett nem szerzett róla tudomást.

A személyes kézbesítéssel kézbesítendő iratok közvetett kézbesítése

A személyesen kézbesítendő irat nem kézbesíthető más személynek azzal a céllal, hogy átadja azt a címzettnek. Amennyiben az irat címzettje nem található annak ellenére, hogy a kézbesítési címen lakik vagy használja azt, úgy a kézbesítést végző megfelelő módon értesíti a címzettet arról, hogy az értesítésben szereplő időpontban és napon visszatér az iratkézbesítés megismétlése érdekében. Amennyiben az iratkézbesítés ismételt kísérlete is eredménytelen, úgy a kézbesítést végző az iratot letétbe helyezi a postahivatalban vagy az önkormányzati hivatalban, és megfelelő módon értesíti erről a címzettet. Amennyiben a címzett nem veszi át a küldeményt a letétbe helyezés ideje alatt, úgy az irat a bíróságra való visszaküldése napján akkor is kézbesítettnek minősül, ha a címzett nem szerzett róla tudomást.

A sikeres közvetett kézbesítés előfeltétele, hogy a címzett a kézbesítési címen lakik vagy használja azt; ez alatt olyan helyzet értendő, amely lehetővé teszi a címzett számára a küldemény közvetett kézbesítést követő azonnali átvételét. A címzett nem tekinthető a kézbesítési címen lakónak vagy azt használónak, ha hosszabb ideig távol van a kézbesítési címtől, vagy akár ideiglenesen, rövidebb ideig a lakóhelyétől távol tartózkodik, például nyaral, üzleti úton van stb.

A polgári perrendtartásról szóló törvénykönyv külön jogrendszer hozott létre az olyan jogi személyek és egyéni vállalkozónak minősülő természetes személyek részére történő kézbesítés tekintetében, akiket objektív felelősség terhel a meghatározott nyilvántartásban szereplő címük vonatkozásában: ebben az esetben teljesen lényegtelen, hogy a kézbesítés időpontjában a címzett a kézbesítési címen lakik-e vagy használja-e azt. Amennyiben az irat nem kézbesíthető a jogi személynek a cégjegyzékben (*Obchodný register*) vagy más, a személyt tartalmazó nyilvántartásban a jogi személy székhelyeként bejegyzett címen, és a bíróság nem ismer más címet, úgy az irat a kézbesítetlen küldemény bírósághoz való visszaküldésétől számított harmadik napon akkor is kézbesítettnek minősül, ha a címzett nem szerzett róla tudomást. A bíróság ugyanezt a jogrendszert alkalmazza azon egyéni vállalkozónak minősülő természetes személyek esetében, akiknek a cégjegyzékben vagy más, a személyt tartalmazó nyilvántartásban (leggyakrabban a kereskedelmi nyilvántartásban, *Živnostenský register*) telephelyükként bejegyzett címre kézbesít.

7.2 Más módok alkalmazása esetén mikor minősülnek kézbesítettnek az iratok?

Lásd a 7.1. és az 5. kérdésre adott választ – a kézbesítés alternatív módjai

7.3 Ha a kézbesítés másik módja az irat meghatározott helyen (pl. postahivatalban) történő letétbe helyezése, hogyan tájékoztatják a címzettet e letétről?

A kézbesítést végző a címzett (otthoni) levélszekrényébe helyezett írásbeli értesítéssel tájékoztatja a címzettet arról, hogy a küldeményt letétbe helyezték a postahivatalban vagy az önkormányzati hivatalban.

7.4 Mi annak a következménye, ha a címzett megtagadja az irat átvételét? Kézbesítettnek tekintendők-e az iratok, ha jogszerűtlenül tagadták meg az átvételt?

Amennyiben a címzett alapos indok nélkül megtagadja az irat átvételét, az átvétel megtagadásának napján kézbesítettnek tekintik az iratot; a kézbesítést végzőnek tájékoztatnia kell erről a címzettet. Jogszerűtlen kézbesítés esetén (például ha a kézbesítést végző nem tájékoztatja a címzettet az iratátvétel megtagadásának következményeiről) annak nincs joghatása.

8 Postai kézbesítés külföldről (a kézbesítési rendelet 14. cikke)

8.1 Ha külföldről érkező iratot postai úton kézbesítenek a címzettnek ebbe a tagállamba, és az adott helyzetben kötelező a tértivevény használata (a kézbesítési rendelet 14. cikke), akkor postai úton csak magának a címzettnek kézbesítik az iratot, vagy a postai kézbesítésre vonatkozó nemzeti szabályok értelmében ugyanazon a címen más személy részére is kézbesíthetik az iratot?

Amennyiben szükséges a tértivevény, úgy a postahivatal (*Slovenská pošta, a.s.*, a hagyományos postai szolgáltató) csak akkor kézbesíti a levelet, ha a címzett vagy (ha a levelet nem lehet a címzettnek kézbesíteni) a jogosult átvevő az átvételkor igazolja személyazonosságát, lehetővé teszi a személyazonosító okmánya számának feljegyzését, és elismeri az átvételt. A természetes személynek címzett küldemény átvételére jogosult személyek a címzett házastársa és a vele egy házban vagy lakásban élő, 15. életévüket betöltött személyek. E személyek részére azonban nem teljesíthető a személyes kézbesítés.

8.2 E tagállam postai kézbesítésre vonatkozó szabályai értelmében hogyan teljesíthető a külföldről érkező iratoknak az 1393/2007/EK kézbesítési rendelet 14. cikke szerinti kézbesítése, ha a kézbesítési címen sem a címzett, sem az átvételre jogosult más személy (ha ez a postai kézbesítésre vonatkozó nemzeti szabályok alapján lehetséges – lásd fent) nem volt elérhető?

Ebben az esetben a postás írásbeli értesítést hagy a címzett (otthoni) levélszekrényében arról, hogy az iratot letétbe helyezték a postahivatalban. A címzett vagy az átvételre jogosult személy 18 naptári napon belül veheti át az iratot. A címzett kérésére e határidő meghosszabbítható. Amennyiben az iratot nem veszik át határidőn belül, az kézbesítetlenné válik, és a postai szolgáltató a kézbesítetlen iratot visszaküldi a feladónak.

8.3 A postahivatal konkrét határidőt biztosít-e az iratok átvételére, mielőtt kézbesítetlenként visszaküldené azokat? Ha igen, hogyan tájékoztatják a címzettet arról, hogy a postahivatalban küldeményt vehet át?

A határidő 18 naptári nap, és a címzett kérésére meghosszabbítható. A címzettet az (otthoni) levélszekrényébe helyezett írásbeli értesítés útján tájékoztatják.

9 Van-e bármilyen írásbeli bizonyíték arra, hogy az iratot kézbesítették?

Igen, a tértivevény, amely a bírósági iratok kézbesítésének bizonyítékaként közokirat. A tértivevényen szereplő adatok ellenkező bizonyításig igaznak minősülnek. A tértivevényen szereplő adatok pontosságát vitató (a kézbesítés jogszerűtlenségével érvelő) félnek kell a bíróság előtt bizonyítania állítását. Amennyiben a bíróság tárgyaláson kézbesíti az iratot, a tárgyalási jegyzőkönyvben feljegyzés készül erről.

10 Mi történik, ha a címzett valami probléma miatt nem kapja meg az iratot, vagy a kézbesítés jogsértő módon történik (például az iratot egy harmadik személynek kézbesítik)? Lehet-e mégis érvényes az irat kézbesítése (pl. lehet-e orvosolni a jogsértéseket) vagy ismételten meg kell kísérelni az irat kézbesítését?

Az alternatív kézbesítési lehetőségek tekintetében lásd az 5. a 7.1. és a 7.4. pontot. Amennyiben jogellenesen került sor a kézbesítésre, meg kell ismételni az irat kézbesítését: A szlovák jogban nincs lehetőség az érvénytelen kézbesítés orvoslására. A jogszerűtől eltérő módon kézbesített bírósági irat jogi szempontból nem hatályosul, és nem váltja ki a törvényben előírt joghatásokat.

11 Kell-e fizetnem az irat kézbesítéséért, és ha igen, mennyit?

A bíróság iratok kézbesítésének nincs díja, kivéve azokat az eseteket, amikor a bíróság az eljárásban részt vevő valamelyik fél kérésére kijelölt bírósági végrehajtó igénybevétele útján kézbesíti a bírósági iratokat a másik félnek. A bírósági végrehajtó útján történő kézbesítést kezdeményező fél viseli a felmerült költségeket és a bírósági végrehajtó díját, és azok nem téríthetők meg az eljárás eredménye alapján. A kézbesítés költsége kézbesítendő bírósági iratonként 6,64 euró átalánydíj.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 14/01/2019